

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์เชิงอำนาจทางเพศภาวะระหว่างผู้หญิงแรงงานอพยพ
ชนบทกับครอบครัวชุมชนและรัฐก่อนและหลังนโยบายกลไกเศรษฐกิจ
ใหม่ของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ผู้เขียน นายณรงค์ศักดิ์ ชัยราช

ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สตรีศึกษา)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ วิระดา สมสวัสดิ์

ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์ ดร. กนกศักดิ์ แก้วเทพ

กรรมการ

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงอำนาจทางเพศภาวะในบริบท
ทางเศรษฐกิจของชุมชนชนบท กับการเกิดปรากฏการณ์การอพยพแรงงานหญิงเคลื่อนเข้าสู่
ตลาดแรงงานนอกระบบในประเทศไทย การศึกษาวิเคราะห์ผ่านนโยบายการปฏิรูปเศรษฐกิจของ
รัฐบาล ความสัมพันธ์เชิงอำนาจทางเพศภาวะในชุมชนครอบครัว และตัวปัจเจกบุคคลแรงงานหญิง
อพยพ ขอบเขตพื้นที่ศึกษากำหนดเอาหมู่บ้านแห่งหนึ่งในจังหวัดสะหวันนะเขต สปป.ลาว
เนื่องจากมีจุดสนใจหลายประการ อาทิเช่น เป็นหมู่บ้านเก่าแก่ กำลังได้รับอิทธิพลของการพัฒนา
ทางเศรษฐกิจและมีการอพยพของแรงงานหญิงจำนวนมาก

วิธีวิจัยใช้แนวทางมานุษยวิทยาโดยผู้ศึกษาเข้าไปอยู่ในชุมชนสังเกตระบบความสัมพันธ์
เชิงอำนาจทางเพศภาวะ การเปลี่ยนแปลงทางสังคม วิธีการผลิต สัมภาษณ์ เรียนรู้วิถีคิดของชาวบ้าน
และนำเสนอบทศึกษาในรูปแบบเรื่องเล่า บรรยายปรากฏการณ์ต่างๆ ประกอบกับศึกษาเอกสาร

จากการศึกษาพบว่า การอพยพแรงงานหญิงเป็นผลกระทบบของการพัฒนาทางเศรษฐกิจ
และการกดขี่ภายใต้อุดมการณ์ครอบครัวปีศาจไทย ตลอดจนเป็นความต้องการของตัวปัจเจก
บุคคล กระบวนการพัฒนาได้ลดอำนาจในการพึ่งพาตนเองของชุมชนและสร้างเงื่อนไขให้เกิด
การพึ่งพาจากภายนอกมากขึ้น เปิดโอกาสให้เกิดการแทรกแซงทางเศรษฐกิจจากอำนาจรัฐและ
บริษัทเอกชน ประชาชนเริ่มสูญเสียกรรมสิทธิ์การถือครองที่ดิน การพัฒนาส่งเสริมให้เกิดการ
เปลี่ยนแปลงวิธีการผลิตที่ต้องใช้เงินทุนจำนวนมากอันนำไปสู่การจัดการแรงงานในครอบครัวใน
รูปแบบใหม่โดยที่ผู้หญิง(ลูกสาว) ถูกบังคับภายใต้อุดมการณ์ครอบครัวให้อพยพออกไปแสดงหา

เงินทุนจากข้างนอกเข้ามาสนับสนุนการผลิตและการบริโภคของครอบครัว ส่วนการอพยพของผู้หญิงบนพื้นฐานการตัดสินใจของปัจเจกบุคคลเป็นผลมาจากภาวะกดดันของการสูญเสียอำนาจบทบาททางการผลิต ทำให้ผู้หญิงจำเป็นต้องผลักดันตัวเองในการสร้างบทบาททางเศรษฐกิจให้ปรากฏเพื่อให้เกิดการยอมรับของครอบครัวและชุมชนในขณะเดียวกันก็สามารถจัดวางตนเองให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรี

บนความเข้าใจต่อสภาพปัญหาดังกล่าว รัฐบาลจำเป็นต้องสร้างหลักประกันความปลอดภัยให้กับแรงงานอพยพมากขึ้น ในขณะเดียวกันก็จำเป็นต้องสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนให้สามารถพึ่งตนเองได้ โดยการให้ความรู้และเห็นคุณค่าความสำคัญของการพึ่งพาตนเองในระบบเครือญาติหรือจารีตประเพณี สร้างจิตสำนึกให้ตระหนักเห็นคุณค่าในตัวเอง และที่สำคัญรัฐจำเป็นต้องส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศภาวะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมปิตาธิปไตย โดยการสร้างกระบวนการให้เกิดการเรียนรู้เข้าใจซึมซับและเปลี่ยนแปลง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title	Gender Power Relations of Rural Migrant Women and Family, Community and the State Before and After New Economic Mechanism of Lao People Democratic Republic	
Author	Mr. Nalongsack Xayalath	
Degree	Master of Arts (Women's Studies)	
Thesis Advisory Committee	Assoc. Prof. Virada Somswasdi	Chairperson
	Assoc. Prof. Dr. Kanoksak Kaewthep	Member

Abstract

The objectives of this thesis are aiming to study gender power relations in the context of rural community's economy and the emerging phenomena of female labor migration moving into informal labor markets in Thailand. The study analyzed the state's policies economic reform, community, family gender power relations and the individual female migrants. The scope of the study was set within a village of Savannakhet Province Lao PDR for its interesting factors being a traditional village, influenced by current economic development and the high number of female labor migration.

Anthropological methodology had been used. The author's approach of the study was participatory by staying in the village to observe traditional gender power relations norm, social changes, mode of production, interview, learn villagers' mode of thinking and presented the research findings in the narrative format with literature review.

The study found that female labor migrations are the impact of economic development and the oppression under patriarchal family ideology as well as the needs of individuals. Development process has lessened community independence and formed more conditions of outside dependency, allowed economic interference from the state power and capitalist investment company; the community has lost its power. People begin losing their land ownership.

The development process has promoted modification modes of productions that require numerous spending of capital causing the reorganization of family labor function. Women (daughters) are forced under family ideology to migrate in order to seek for income to support family's productions and consumptions. At the same time, female migration was a consequence of the state of losing power and role in productions, women have to push oneself to perform on economic role in order to gain family and community recognition. This was meant to place oneself in the society with dignity

Basing on research findings, the government must assure security for labor migration, while strengthening and empowering community for self sustainability is needed by providing education, strengthening the value of self reliance in the kinship system, and raising their self esteem. Most importantly, the government has to promote gender equality, reform or rectify the patriarchal cultural practice by creating the learning process for citizens to understand the shortfalls and transform accordingly.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved